

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет психології, соціальної роботи та спеціальної освіти
Кафедра психології особистості та соціальних практик

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 05 » 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Психологія»

спеціальності 017 Фізична культура і спорт
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 017.00.01 Фізичне виховання

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554 Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <u>0243/22</u>	
 (підпис)	 (прізвище, ініціали)
« »	2022 р.

Київ – 2022

Розробник:

Рева Олена Миколаївна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології особистості та соціальних практик

Викладач:

Рева Олена Миколаївна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології особистості та соціальних практик

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри психології особистості та соціальних практик

Протокол від «02» 08 2022 р. № 9

Завідувач кафедри _____ Оксана СЕРГЄЄНKOBA

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми (керівником освітньої програми 017.00.01 Фізичне виховання)

____.____. 20__ р.

Керівник освітньої програми _____ Лілія ЯСЬКО

Робочу програму перевірено

01.09. 2022 р.

Заступник декана _____ Роман ПАВЛЮК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «____» 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «____» 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «____» 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «____» 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів / годин	4/120	
Курс	2	
Семестр	4	
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	4	
Обсяг годин, в тому числі:	120	
Аудиторні	56	
Модульний контроль	8	
Семестровий контроль	30	
Самостійна робота	26	
Форма семестрового контролю	екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – розкрити загальні закономірності функціонування та проявів психіки людини, закономірності її психічного розвитку в онтогенезі, типові психологічні особливості представників всіх вікових періодів; сприяти на цій основі формуванню психологічної культури та компетентності студентів, їх готовності до професійної діяльності.

Завдання курсу:

- аналіз предмету вивчення психології як науки, історії її становлення, сучасної системи психологічних знань, а також закономірностей психічного розвитку та становлення особистості;
- вивчення понять психіки, свідомості, їх функцій і структур, а також психологічної сутності понять особистості та діяльності;
- розкриття типових психічних процесів і станів, їх змісту та функціонування; визначення специфіки психічних властивостей людини;
- вивчення детермінант і показників психічного розвитку індивіда;
- розкриття типових психологічних особливостей представників всіх періодів онтогенезу людини;
- визначення детермінант, виявів та способів конструктивного подолання криз психічного розвитку особистості.

3. Результати навчання за дисципліною

Відповідно до Освітньо-професійної програми 017.00.01 Фізичне виховання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт, дисципліна «Психологія» забезпечує формування таких загальних та фахових компетентностей:

- ЗК1 Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями
- ЗК4 Здатність працювати в команді
- ЗК9 Навички міжособистісної взаємодії.
- ЗК11 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Відповідно до Освітньо-професійної програми 017.00.01 Фізичне виховання за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт, дисципліна «Психологія» забезпечує оволодіння такими програмними результатами навчання:

- ПРН7 Здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами.
- ПРН18 Аналізувати психічні процеси, стани та властивості людини під час занять фізичною культурою і спортом.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	Індивідуальні	
Змістовий модуль 1. Загальні питання психології. Структура психіки.							
Тема 1. Психологія як наука.	6	2	2				2
Тема 2. Методи психології.	6	2	2				2
Тема 3. Пізнавальні психічні процеси.	10	4	4				2
Тема 4. Емоційно-вольові процеси	6	2	2				2
Модульний контроль	2						
Разом	30	10	10				8
Змістовий модуль 2. Психологія особистості							
Тема 1. Психічні стани	8	2	2				4
Тема 2. Особистість та її властивості	10	4	4				2
Модульний контроль	2						
Разом	20	6	6				6
Змістовий модуль 3. Психологія розвитку							
Тема 1. Психічний розвиток в дитячому і підлітковому віці.	10	4	4				2
Тема 2. Психічний розвиток	8	2	2				4

зрілої особистості.							
Модульний контроль	2						
Разом	20	6	6				6
Змістовий модуль 4. Психологія освіти							
Тема 1. Психологія навчання і виховання	10	4	4				2
Тема 2. Психологія педагогічної діяльності	8	2	2				4
Модульний контроль	2						
Разом	20	6	6				6
Семестровий контроль	30						
Усього	120	28	28				26

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Загальні питання психології. Структура психіки.

Лекція 1. Психологія як наука.

Психологія як наука, її предмет і завдання. Огляд історії виникнення та становлення психології. Предмет та завдання психології на сучасному етапі розвитку суспільства. Джерела психологічних знань. Поняття про побутову та наукову психологію. Сучасна система психологічних знань. Поняття про психіку та її функції. Класифікація психічних явищ: психічні процеси, психічні стани, психічні властивості.

Основні поняття теми: Психологія, загальна психологія, вікова психологія, психіка, еволюція психіки, психічні процеси, психічні стани, психічні властивості.

Семінар 1. Психологія як наука. Структура психіки і психічні явища.

Лекція 2. Методи психології

Поняття про психологічне дослідження, його функції в навчально-виховному процесі школи. Принципи здійснення психологічного дослідження. Етапи дослідження психіки людини та їх зміст. Класифікація методів психології: основні та допоміжні. Переваги та недоліки методів психологічного дослідження.

Основні поняття теми: спостереження, експеримент, тестування, опитування, проєктивні методики, математичні методи обробки даних, методи активного психологічного впливу.

Семінар 2. Дослідницькі методи психології.

Лекція 3. Пізнавальні психічні процеси.

Сенсорно-перцептивна сфера особистості. Поняття про чуттєвий рівень пізнання людиною дійсності. Відчуття як базовий пізнавальний процес. Робота аналізаторів – фізіологічна основа відчуттів. Класифікація видів відчуттів і їх характеристика. Основні сенсорні властивості людини. Поняття про сприймання.

Відмінність сприймання від відчуттів. Класифікація та види сприймання. Сприймання простору, руху й часу. Поняття про ілюзії сприймання. Спостереження та спостережливість.

Раціональне пізнання світу, його відмінність від чуттєвого способу отримання інформації. Психічні процеси раціонального пізнання дійсності: мислення, уява, увага, мовлення.

Функції, види та індивідуальні характеристики уяви. Процес створення образів уявою.

Мислення як пізнавальний процес, його специфіка та функції. Опосередкований та узагальнений характер мисленнєвої діяльності людини. Поняття про види, форми та операції мислення. Види мислення. Поняття про інтелект.

Поняття про пам'ять Функції пам'яті. Види пам'яті. Процеси пам'яті: запам'ятовування, збереження, відтворення та забування. Мнемічні якості пам'яті.

Основні поняття теми: Відчуття, аналізатор, адаптація; сприймання, ілюзії сприймання, операція мислення, форма мислення, вид мислення, порівняння, аналіз, синтез, абстрагування, узагальнення, конкретизація, систематизація, Пам'ять, запам'ятовування, збереження, відтворення, забування;

Семінар 3. Пам'ять і мнемічні властивості особистості.

Семінар 4. Мислення і уява як способи переробки інформації.

Лекція 4. Емоційно-вольові процеси.

Поняття про афективну сферу психіки, її функції для особистості. Позитивні та негативні наслідки дії афективного простору особистості. Взаємозв'язок афективної сфери з іншими проявами психіки людини. Емоції та почуття, їх диференціація. Фізіологічні основи переживання емоцій та почуттів, їх вісцеральні та експресивні прояви. Види емоцій та почуттів: альтернативні класифікації. Характеристика типових емоційних станів людини.

Поняття про волю. Стимулююча та гальмівна функції волі. Мимовільні та довільні дії. Вольові якості особистості.

Поняття про увагу як стан свідомості, її критерії та функції. Види уваги їх характеристика. Основні властивості уваги. Неуважність та її причини.

Основні поняття теми: емоція, почуття, афект, стрес, настрій, фрустрація; воля, вольові якості, увага, вибірковість, обсяг, розподіл, концентрація, стійкість, переключення

Семінар 5. Вольова сфера особистості.

Змістовий модуль 2.

Психологія особистості.

Лекція 5. Психічні стани

Особливості взаємодії людини з навколишнім середовищем. Поняття гомеостазу та адаптації. Рівні адаптації: фізіологічний, психічний, соціальний.

Загальне уявлення про функціональний стан організму. Адаптаційний бар'єр. Поняття стресу та його особливості. Концепції стресу. Класична теорія стресу Г. Сельє. Поняття фізіологічного й психологічного стресу, їх вплив на особистість.

Основні поняття теми: гомеостаз, адаптація, стрес, дистрес, психічний стан, психофізіологічний стан, адаптаційний бар'єр, тривога, резистентність, виснаження.

Семінар 6. Психічні стани і їх вплив на формування особистості.

Лекція 6. Особистість та її особистісні властивості.

Диференціація та співвідношення понять «людина», «індивід», «особистість», «індивідуальність». Альтернативні підходи до тлумачення поняття особистості у психології. Психологічна структура особистості. Аналіз факторів формування особистості в онтогенезі. Особистість як суб'єкт та об'єкт соціальної взаємодії. Поняття про соціальні ролі особистості, характеристика їх ознак та видів. Поняття про активність та діяльність. Структура та види діяльності.

Індивідуально-типологічні властивості особистості. Поняття про темперамент, характер, здібності. Критерії темпераменту. Історія розвитку вчення про темперамент. Тип вищої нервової діяльності й темперамент. Основні властивості нервових процесів. Співвідношення типів нервової системи і типів темпераменту. Психологічна характеристика типів темпераменту.

Поняття про характер, риси характеру. Історія вивчення характеру людини. Фізіологічні основи характеру. Виразні ознаки характеру. Структура рис характеру: спрямованість особистості, розумові, вольові, емоційні риси характеру. Поняття про акцентуації характеру. Типи акцентуацій. Механізми формування характеру людини в онтогенезі.

Здібності: суть, види, ступінь прояву. Проблема діагностики здібностей та їх розвиток.

Мотиваційна сфера особистості. Поняття про потреби і мотиви. Боротьба мотивів. Спрямованість особистості.

Основні поняття теми: Індивід(індивідуум), особистість, індивідуальність, соціальна роль; активність, діяльність, гра, навчання, праця, темперамент, сангвінік, холерик, флегматик, меланхолік; характер, спрямованість, акцентуації характеру, задатки, здібності, обдарованість, талант, геніальність, мотив, спрямованість.

Семінар 7. Здібності.

Семінар 8. Мотиваційна сфера особистості.

Змістовий модуль 3. Психологія розвитку

Лекція 7. Психічний розвиток в дитячому і підлітковому віці.

Поняття про психічний розвиток людини та його особливості. Характеристика показників психічного розвитку. Вікові й індивідуальні особливості психічного розвитку, їх співвідношення.

Ранній вік як етап онтогенезу людини. Фізичні надбання дитини раннього віку та їх вплив на розвиток психіки. Соціальна ситуація розвитку переддошкільника. Формування психічних новоутворень пізнавальної та особистісної сфер в ранньому віковому періоді.

Дошкільний період як етап онтогенезу людини, його внесок у психічний розвиток. Аналіз соціальної ситуації розвитку дитини 3-6 років життя. Зміст та механізми формування психічних новоутворень дошкільняти.

Тривалість та функціональне призначення для становлення особистості молодшого шкільного віку. Вплив фізичного розвитку молодшого школяра на його психіку. Соціальна ситуація розвитку учня початкової школи, детермінанти формування внутрішньої позиції школяра. Психолого-педагогічні умови адаптації першокласника до умов шкільного навчання. Початкова шкільна дезадаптація: ознаки, вияви та способи корекції. Характеристика учіння як провідної діяльності дитини молодшого шкільного віку. Структура учіння молодших школярів, динаміка навчальної мотивації. Психологічні причини неуспішності учнів початкової школи.

Специфіка підліткового віку в онтогенезі людини. Особливості фізичного та фізіологічного розвитку підлітка та їх вплив на розвиток психіки. Проблема «пубертатного стрибка»: ментальний та поведінковий аспекти. Підліткова шкільна дезадаптація: причини, вияви та способи корекції. Специфіка провідної діяльності підліткового віку

Юність як етап онтогенезу, її загальне функціональне призначення. Загальні соціальні та психологічні особливості юнацького віку. Особливості спілкування юнаків з ровесниками, становлення дружби та кохання. Учбово-професійна діяльність як провідна для юнацького віку. Становлення особистості юнаків і дівчат. Формування самовизначення як центрального психічного новоутворення віку. Криза 17-ти років, її детермінація вияви та шляхи подолання.

Основні поняття теми: Психічний розвиток, психічні суперечності, фактори та умови психічного розвитку; період, провідна діяльність, соціальна ситуація розвитку, психічні новоутворення, вікові кризи. Ранній вік, дитяча емансипація, предметно-маніпулятивна діяльність, наслідування, криза 3-х років. Дошкільний вік, гра, довільність поведінки, супідрядність мотивів, формування адекватної самооцінки, внутрішні етичні інстанції, шкільна зрілість дошкільнят, психологічна готовність дитини до школи. Молодший шкільний вік, статус школяра, внутрішня позиція школяра. Підлітковий вік, пубертат, статеве дозрівання, пубертатний період, „пубертатний стрибок”, підліткова шкільна дезадаптація, інтимно-особистісне спілкування, почуття дорослості, потреба в самоствердженні. Юність, проблема сенсу життя, навчально-професійна діяльність, індивідуальний стиль інтелектуальної діяльності.

Семінар 9. Психологічні особливості молодшого шкільного та підліткового віку.

Семінар 10. Психологічні особливості юнацького віку.

Лекція 8. Психічний розвиток зрілої особистості.

Особливості фізичної сфери людини раннього дорослого віку та їх вплив на психіку. Поняття про пік фізичних та розумових можливостей дорослої людини, досягнення професійного акме. Типові психічні настанови та завдання представників раннього дорослого віку. Досягнення особистісної ідентичності, вияви психічної індивідуальності. Механізми самореалізації представників раннього дорослого віку – сімейний та професійний напрямки. Фази психічного розвитку в ранній дорослості.

Загальна характеристика середньої дорослості як етапу онтогенезу людини. Психосоціальний розвиток в середній дорослості. Криза «середини життя», її детермінація, вияви та шляхи подолання. Специфіка сімейних взаємин в середньому дорослому віці, детермінанти та динаміка ефекту «спустілого гнізда».

Старість як етап онтогенезу людини, її періодизація. Старіння як психофізіологічне явище. Робота інтелекту в похилому віці, досягнення піку життєвої мудрості. Типові психологічні особливості людей похилого віку – іпохондрія, почуття вразливості та соціальної ізольованості, зосередженість на минулому. Проблема збереження особистісної ідентичності в пізньому дорослому віці.

Основні поняття теми:

Рання дорослість, психологічна зрілість особистості, нормативні та ненормативні життєві події, життєва експансія, позитивна життєва установка, самореалізація, психічна адаптивність, ідентичність, генеративність, професійний цикл, професійна адаптація, акме, професійне наставництво, шлюбна адаптація, батьківство, криза корекції життєвих планів. Середня дорослість, криза середини життя, перегляд та аналіз життєвих досягнень, життєва мудрість, самозаглибленість, явище професійного вигорання. Пізня дорослість, ранньостаречий, старечий і пізньостаречий вік, довгожителство, старіння, пенсійна зрілість, стареча самотність, страх смерті.

Семінар 11. Психологія ранньої та середньої дорослості.

Змістовий модуль 4.

Психологія освіти

Лекція 9. Психологія навчання і виховання.

Взаємозв'язок розвитку і навчання. Проблема співвідношення розвитку і навчання у зарубіжній та вітчизняній психології.

Поняття та основні характеристики навчальної діяльності. Предметний зміст навчальної діяльності: предмет, способи, засоби, продукт і результат. Зовнішня структура навчальної діяльності. Навчальна мотивація. Специфіка засвоєння навчальної інформації.

Поняття про виховання. Взаємозв'язок розвитку і виховання. Значення психологічних знань для побудови теорії виховання. Механізми формування особистості: соціальні, педагогічні, психологічні, фізіологічні. Проблема

управління вихованням. Основні чинники формування особистості учня. Ефективність виховної роботи.

Основні поняття теми: Розвиток, навчання, навчальна діяльність, розвиваюче навчання, рівень актуального розвитку, зона найближчого розвитку, теорія поетапного формування розумових дій, навчальна діяльність, способи дій, внутрішні, зовнішні, вербальні дії, невербальні дії, формалізовані дії, неформалізовані дії, предметні дії, репродуктивні, продуктивні дії, операції, наукові поняття, суб'єкт навчальної діяльності, навчальний матеріал, навчальні задачі, навчальна ситуація, навчальна мотивація, засвоєння, саморозвиток, контроль, самоконтроль, оцінка, самооцінка.

Виховання, психологія виховання, психологічні механізми формування особистості, саморегуляція мотивації, психодинамічний механізм, міжособистісний груповий механізм, психічне зараження, наслідування, механізм ідентифікації.

Семінар 12. Характеристика навчальної діяльності.

Семінар 13. Психологія виховання і перевиховання.

Лекція 10. Психологія педагогічної діяльності.

Педагогічна діяльність, її особливості. Структура педагогічної діяльності: мотивація, педагогічні цілі та задачі, предмет, педагогічні засоби і способи, продукт і результат. Функції педагогічної діяльності: цілеутворюючі та організаційно-структурні. Суперечності педагогічної діяльності. Рівні продуктивності педагогічної діяльності. Стили педагогічної діяльності.

Основні поняття теми: Педагогічна діяльність, мотивація, педагогічні цілі та задачі, предмет педагогічної діяльності, педагогічна засоби і способи, продукт і результат педагогічної діяльності, цілеутворюючі та організаційно-структурні функції, стиль педагогічної діяльності.

Семінар 14. Психологія особистості вчителя.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4			
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів		
Відвідування лекцій	1	5	5	3	3	3	3	3	3		
Відвідування семінарських занять	1	5	5	3	3	3	3	3	3		
Відвідування практичних занять	1	0	0	0	0	0	0	0	0		
Робота на семінарському занятті	10	5	50	3	30	3	30	3	30		

Робота на практичному занятті	10	0	0	0	0	0	0	0	0		
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10		
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25		
Виконання ІНДЗ	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Разом			95		71		71		71		
Максимальна кількість балів: за всіма видами робіт – 308											
Розрахунок коефіцієнта (екзамен): 308 : 60= 5,13											

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

Змістовий модуль 1.

Загальні питання психології. Структура психіки.

Тема 2. Методи психології.

Надати порівняльну характеристику психологічним методам, заповнивши таблицю за таким змістом:

Назва методу	Сутність методу	Умови застосування	Переваги методу	Недоліки методу
--------------	-----------------	--------------------	-----------------	-----------------

– 5 балів

Тема 3. Пізнавальні психічні процеси.

Скласти структурно-логічну схему та відповідний термінологічний словник понять до теми мова і мовлення. – 5 балів

Змістовий модуль 2.

Психологія особистості

Тема 1. Психічні стани.

Ознайомившись із спеціальною літературою, розробити презентацію з описом і ілюстраціями 5-6 психічних станів людини, самостійно підібравши критерії порівняння та психічні стани для аналізу – 5 балів

Тема 2. Особистість та її особистісні властивості.

Створити графічну схему «Відповідність між рисами характеру та типами темпераменту». – 5 балів

Змістовий модуль 3.

Психологія розвитку

Тема 1. Психічний розвиток в дитячому і підлітковому віці.

Заповнити таблицю «Психологічна характеристика _____ віку» (вік обрати самостійно) – 5 балів.

Назва періоду, його вікові межі	Соціальна ситуація розвитку	Провідна діяльність	Психічні новоутворення	Вікова криза
---------------------------------	-----------------------------	---------------------	------------------------	--------------

--	--	--	--	--

Тема 2. Психічний розвиток зрілої особистості.

На прикладі покажіть історію професійного зростання відомих в світі або в Україні людей, що стали успішними в своїй діяльності в ранньому, середньому або пізньому дорослому віці – 5 балів

Орієнтовний зразок представлення роботи

Прізвище, ім'я людини	Вік	Назва вікового періоду	Сфера досягнень; конкретно, що було зроблено	Які події /обставини передували чи стали знаковими для людини

Змістовий модуль 4.

Психологія освіти

Тема 1. Психологія навчання і виховання.

Підібрати 5-7 прислів'їв чи крилатих висловів, в яких розкивається значення освіти (навчання і виховання) для людини і ставлення людей до освіти та розтлумачити зміст і правильність (чи парадоксальність) цих висловів – 5 балів.

Тема 2. Психологія педагогічної діяльності (7 год.).

Заповнити таблицю можливих конфліктів між учасниками освітнього процесу (вчителем та іншими), виділивши змістовні та психологічні компоненти – 5 балів.

Критерії оцінювання самостійної роботи студента:

- 1) своєчасність виконання роботи – 1 бал;
- 2) правильність виконання роботи (повна – 2 бали, часткова – 1 бал);
- 3) обсяг виконаного завдання (достатній – 2 бали, обмежений – 1 бал).

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульні контрольні роботи виконуються у письмовій формі. Модульні контрольні роботи виконуються у вигляді тестування в ЕНК. Кожна модульна контрольна робота (n=4) складається із питань закритого типу. Загальна кількість питань – 25. Кожна правильна відповідь оцінюється у 1 бал (виставляється автоматично програмою ADTester у електронному курсі). Максимальна кількість балів – 25.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Семестровий контроль проводиться у вигляді екзамену.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.

1. Предмет і задачі психології.
2. Зв'язок психології з іншими науками, що вивчають людину. Місце психології в системі сучасних наук.
3. Характеристика галузей сучасної психології.
4. Основні методи психологічних досліджень, їх класифікація.
5. Метод спостереження: визначення, правила організації спостережень, проблема об'єктивності.
6. Бесіда, анкета, інтерв'ю, як способи отримання психологічної інформації.
7. Експеримент як основний метод психології. Види психологічних експериментів.
8. Поняття про психіку. Основні функції психіки.
9. Структура особистості та характеристика її компонентів.
10. Сутність понять «індивід», «особистість», «індивідуальність».
11. Самосвідомість. «Я концепція» особистості.
12. Класифікація психічних явищ: психічні процеси, психічні стани, психічні властивості.
13. Відчуття як чуттєве відображення окремих властивостей предметів, їх види та характеристики.
14. Поняття про сприйняття. Основні властивості сприйняття: предметність, цілісність, константність, структурність, усвідомленість, апперцепція.
15. Пам'ять як психічний процес. Основні процеси пам'яті: запам'ятовування, збереження, впізнання і відтворення, забування
16. Основні види пам'яті. Класифікація окремих видів пам'яті: по характеру психічної активності, по характеру цілей діяльності, по тривалості закріплення і збереження матеріалу.
17. Загальна характеристика уяви і її роль у психічній діяльності.
18. Загальна характеристика мислення. Форми мислення: поняття, судження, умовивід.
19. Основні види розумових операцій: порівняння, аналіз і синтез, абстракція і конкретизація, узагальнення, опосередкування
20. Загальна характеристика мовлення. Основні функції та види мовлення.
21. Поняття про увагу. Основні характеристики уваги.
22. Воля як процес свідомого регулювання поведінки. Структура вольових дій.
23. Види емоцій і їх загальна характеристика, функції емоцій.
24. Поняття про здібності. Загальна характеристика здібностей людини. Класифікація здібностей.
25. Поняття про темперамент. Основні типи темпераменту: холеричний, сангвінічний, меланхолійний, флегматичний. Їх характеристика за І.П. Павловим.
26. Поняття про характер. Класифікація рис характеру.
27. Поняття про діяльність, її функції. Структура та види діяльності.
28. Поняття про психічний розвиток, його особливості. Фактори та умови психічного розвитку людини.
29. Показники психічного розвитку особистості.

30. Схема вікової періодизації психічного розвитку.
31. Психологічні особливості новонародженого. Криза новонародженого.
32. Соціальна ситуація психічного розвитку немовляти.
33. Особливості психічного розвитку немовляти. Криза одного року.
34. Ранній вік (2-3 рік життя). Головні новоутворення цього віку.
35. Розвиток пізнавальної сфери дитини раннього віку.
36. Формування особистості дитини раннього віку. Криза 3-х років: причини, симптоматика, шляхи подолання.
37. Соціальна ситуація розвитку дошкільника.
38. Гра як провідна діяльність дошкільника.
39. Розвиток пізнавальної сфери дитини дошкільного віку.
40. Формування особистості дошкільника. Криза 6 (7) років.
41. Психологічна готовність до школи, її складові компоненти.
42. Анатомо-фізіологічні особливості молодшого школяра.
43. Соціальна ситуація розвитку молодшого школяра.
44. Провідна діяльність молодшого школяра. Компоненти навчальної діяльності молодшого школяра.
45. Психічні новоутворення в молодшому шкільному віці.
46. Формування особистості учня початкової школи.
47. Розвиток пізнавальної сфери в молодшому шкільному віці.
48. Вплив фізичного розвитку підлітка на його психічну сферу; проблема «пубертатного стрибка».
49. Розвиток пізнавальної сфери в підлітковому віці.
50. Формування особистості підлітка. Криза підліткового віку.
51. Особливості спілкування підлітків з дорослими та однолітками.
52. Соціальна ситуація розвитку старшокласників.
53. Навчально-професійна діяльність юнака.
54. Формування життєвого плану та вибір професії в юнацькому віці.
55. Особливості розумового розвитку юнаків.
56. Формування особистості юнака. Криза юнацького віку, її причини, симптоматика та конструктивне подолання.
57. Вікова періодизація життєвого циклу дорослих. Анатомо-фізіологічні особливості періоду дорослості.
58. Розвиток психічних процесів в період ранньої та середньої дорослості.
59. Розвиток професіоналізму дорослих людей.
60. Побудова родинних взаємин людиною раннього дорослого віку.
61. Фізичні та когнітивні зміни особистості в середній дорослості.
62. Особистісні зміни в середньому дорослому віці. Криза середини життя, її детермінація та перебіг.
63. Особливості роботи інтелекту та функціонування особистості в пізньому дорослому віці.
64. Професійні та сімейні зміни в пізній дорослості.
65. Деструктивні явища в організмі людини в період старіння.

6.6. Шкала відповідності оцінок (критерії оцінювання)

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична картка дисципліни

Навчально-методична картка дисципліни «Психологія»

для студентів спеціальності 017 Фізична культура і спорт

Разом: 150 год., лекції – 28 год., семінарські заняття – 28 год., модульний контроль – 8 год., самостійна робота – 26 год.

Модулі	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4
Назва модуля	Загальні питання психології. Структура психіки	Психологія особистості	Психологія розвитку	Психологія освіти
Кількість балів за модуль	95	71	71	71
Теми лекцій	1. Психологія як наука. (1 бал). 2. Методи психології (1 бал) 3. Пізнавальні психічні процеси. (2 бал). 4. Емоційно-вольові процеси. (1 бал).	5. Психічні стани. (1 бал). 6. Особистість та її особистісні властивості. (2 бал).	7. Психічний розвиток в дитячому і підлітковому віці.(2 бал). 8. Психічний розвиток зрілої особистості. (1 бал).	9. Психологія навчання і виховання.(2 бал). 10. Психологія педагогічної діяльності. (1 бал).
Кількість балів	5	3	3	3
Теми семінарів	1. Психологія як наука. Структура психіки і психічні явища (11 балів) 2. Дослідницькі методи психології (11 балів). 3. Пам'ять і мнемічні властивості особистості (11 балів). 4. Мислення і уява як способи переробки інформації (11 балів). 5. Вольова сфера особистості (11 балів).	6. Психічні стани і їх вплив на формування особистості. (11 балів). 7. Здібності. (11 балів). 8. Мотиваційна сфера особистості. (11 балів).	9. Психологічні особливості молодшого шкільного та підліткового віку. (11 балів) 10. Психологічні особливості представників юнацького періоду, (11 балів) 11. Психологія ранньої та середньої дорослості. (11 балів)	12. Характеристика навчальної діяльності (11 балів). 13. Психологія виховання і перевиховання (11 балів). 14. Психологія особистості вчителя (11 балів).
Кількість балів	55	33	33	33

Теми практичних робіт	–	–	–	–
Кількість балів	–	–	–	–
Самостійна робота	<p>Тема 2. Скласти порівняльну таблицю «Методи психології» (5 балів)</p> <p>Тема 3. Скласти структурно-логічну схему і термінологічний словник по темі «Мова і мовлення». (5 балів)</p>	<p>Тема 1. Створити презентацію «Психічні стани людини» (5 балів)</p> <p>Тема 2 Створити графічну схему «Риси характеру і типи темпераменту» (5 балів)</p>	<p>Тема 1. Заповнити таблицю «Психічний розвиток дитини епохи дитинства» (на вибір)– (5 балів.)</p> <p>Тема 2. Аналіз прикладів професійного зростання відомих в світі або в Україні людей (5 балів)</p>	<p>Тема 1. Аналіз ставлення суспільства до освіти на основі народної творчості (5 балів).</p> <p>Тема 2. Заповнення таблиці «Конфлікти в освітньому процесі» (5 балів)</p>
Кількість балів	10	10	10	10
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота – 25 балів	Модульна контрольна робота – 25 балів	Модульна контрольна робота – 25 балів	Модульна контрольна робота – 25 балів
Рейтингові бали	Загальна кількість балів – 308. Коефіцієнт для переведення у 60 -бальну шкалу – 5,13			
Підсумковий контроль	Екзамен			

8. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Вікова та педагогічна психологія / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. – К. : Просвіта, 2001 – 416 с.
2. Власенко І, Рева О., Фурман В., Канюка І (2020) Дослідження компонентів психологічного здоров'я студентської молоді в Україні. Організаційна психологія. Економічна психологія. – Науковий журнал, 2-3 (20). С. 17-30.
3. Власова О.І. Педагогічна психологія: Навч. посіб.- К.: Либідь, 2005.- 400 с.
4. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій) / В. П. Кутішенко. – 2-ге вид. : Навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури, 2010. – 128 с.
5. Савчин М. В. Вікова психологія / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав. – 2006. – 360 с.
6. Сергєєнкова О. П., Столярчук О. А., Коханова О. П., Пасєка О. В. Загальна психологія. – Навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
7. Сергєєнкова О. П. Вікова психологія / О. П. Сергєєнкова, О. А. Столярчук О. П. Коханова, О. В. Пасєка. – Навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури, 2012. – 384 с.
8. Сергєєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.О., Пасєка О.В. Педагогічна психологія. Навч посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 168 с.
9. Скрипченко О. Загальна психологія : Навч. посіб./ О. Скрипченко, Л. Долинська, З. Огороднійчук та ін. – К. : А.П.Н. – 2002. – 464 с.
10. Степанов О.М. Педагогічна психологія : Навч. посіб. – К. : Академвидав, 2011. – 416 с.